SOLISTIČKI KONCERT

Poljaković, Andreja

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:134:627199

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Arts in Osijek

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
STUDIJ PJEVANJA

ANDREJA POLJAKOVIĆ

SOLISTIČKI KONCERT

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Izv. prof. mr. art. Berislav Jerković

Osijek, 2016.

Sadržaj

Uvod 4
1.Marco Antonio Cesti ″Intorno All' Idol Mio″ 6
Marco Antonio Cesti .....
Analiza pjesme ″ Intorno All' Idol Mio″ 7
2.Felix Bartholdy Mendelssohn ″Hore Israel″ 8
Felix Bartholdy Mendelssohn.....
Oratorij Eliah 8
Analiza arije ″Hore Israel″ 9
3.Johannes Brahms: pjesme iz ciklusa 8 Lieder and songs Op.52.....10
Johannes Brahms .....
Analiza prve i druge pjesme iz ciklusa.....11
4.Samuel Barber ″Sure on this shining night″ i ″The secrets od the old″ ..... .12
Samuel Barber.....
Four songs,Op.13.....
Analiza pjesme ″ Sure on this shining night″Op. 13. No.3 .....
Analiza pjesme ″The secrets od the old″ Op.13.No.2..... 15
5.Ivan Zajc: ″Lastavicam″..... 16
Ivan Zajc .....
Analiza pjesme ″Lastavicam″.....
6.Krsto Odak ″Mura voda teče″.....18
Krsto Odak.....
Analiza pjesme ″Mura voda teče″..... 19
7.Robert Schumann Ciklus 8 pjesama ″Frauenliebe und Leben″.....20
Robert Schumann.....
Ciklus pjesama ″Frauenliebe und Leben″ .....
Analiza pjesama: ″Seit ich ihn gesehn″.....22
″Er, der Herrlichste von Allen″.....23

″Ich kann's nicht fassen,nicht glauben″.....25
″Du Ring an meinem Finger″ 26
″Helft mir,ihr Schwestern″.....28
″Süsser Freund,du blickest″.....29
″An meinem Herzen,an meiner Brust″.....31
″Nun hast du mir den ersten Schmerz getan″.....33
8.Antonin Dvorak ″Rusalka″..... ..34
Antonin Dvorak..... .
Opera ″Rusalka″ .....
Analiza arije ″Mesičku na nebi hlubokem″..... ..
9.Giuseppe Verdi ″Caro nome″.....37
Giuseppe Verdi.....
Opera ″Rigoletto″.....
Analiza arije ″Caro nome″..... ..
Zaključak:.....41
Literatura.....42

Uvod

U ovom pismenom radu koji teorijski prati program solističkog koncerta bit će opisane kompozicije koje se nalaze na programu te njihovi skladatelji ,analizi oblika i interpretacijskih posebnosti pojedine kompozicije.

Svaki opis kompozije se sastoji od: biografije skladatelja (u kojoj se pobliže opisuje život skladatelja) , originalni tekst i prijevod teksta skladbe te analize (u kojoj se detaljnije opisuje dinamika, mjera, tempo, karakter, klavirska pratnja itd.).

Na kraju ovog pismenog rada nalazi se popis literature korištene u istraživanju skladbi te njihovih skladatelja te zaključak.

Program solističkog koncerta:

1. Marco Antonio Cesti: ″Intorno All' Idol Mio″
2. Felix Bartholdy Mendelssohn: ″Hore Israel″
3. Johannes Brahms: ″Pjesme iz ciklusa 8 Lieder and songs Op.52″
   ″Auf dem See″
   ″Dein Blaues Auge″
4. Samuel Barber: ″Sure on this shining night″
   ″The secrets od the old″
5. Ivan Zajc: ″Lastavicam″
6. Krsto Odak: ″Mura voda teče″
7. Robert Schumann: Ciklus 8 pjesama ″Frauenliebe und Leben″
   ″Seit ich ihn gesehn″
   ″Er, der Herrlichste von Allen″
   ″Ich kann's nicht fassen,nicht glauben″
   ″Du Ring an meinem Finger″
   ″Helft mir,ihr Schwestern″
   ″Süsser Freund,du blickest″
   ″An meinem Herzen,an meiner Brust″
   ″Nun hast du mir den ersten Schmerz gethan″
8. Antonin Dvorak: ″Arija Rusalke iz opere Rusalka″
9. Giuseppe Verdi: ″Arija Gilde iz opere Rigoletto″

1. Marco Antonio Cesti: *Intorno All' Idol Mio*

Marco Antonio Cesti

Marco Antonio Cesti (1623-1669.) Bio je talijanski skladatelj pjevač i orguljaš koji je djelovao u vrijeme renesanse i baroka. Bio je najpoznatiji talijanski glazbenik svoje generacije. Cesti je poznat kao skladatelj opera. Najslavnija od njih je bila La Dori(1663),

Il Pomo d´oro(1668) i Orontea (1656). Il Pomo d´oro je izvedena za vjenčanje cara Leopolda I. Bila je daleko više od tipičnih venecijanskih opera jer je bio uključen veliki orkestar,brojni zborovi te razne mehaničke naprave koje se koriste za scenu (spuštanje Bogov neba,pomorskih bitaka i oluje). Opera Orontea je izvedena 17 puta u 30 godina što ju čini jednom od najčešce izvedenom operom sredinom 17.stoljeća. Tu se spominje i poznata arija *Intorno All Idol Mio.* Cesti je također bio skladatelj komorne kantate, a njegove opere su značajne zbog čistog delikatnog stila koji više odgovara komornom nego na pozornici. Pisao je u bel canto stilu i njegove kompozicije su strašno utjecale na njegovu karijeru kao profesionalnog pjevača. (Internet izvor br. 1)

Analiza pjesme: Intorno All Idol Mio

Intorno all'idol mio spirate pur, spirate,	Oko mog kipa
Aure, Aure soavi e grate,	Diši ,samo diši
E nelle guancie elette	Vjetar sladak i milostiv
Baciatelo per me,	Miluje obraze
Cortesi, cortesi aurette!	Poljubi ga za mene, povjetarcu!
Al mio ben, che riposa	U mojoj ljubavi koja počiva
Su l'ali della quiete,	Na krilima mira,
Grati, grati sogni assistete	Ugodni snovi provociraju
E il mio racchiuso ardore	I moj skriven žar
Svelate gli per me,	Otkrij ga za mene
O larve, o larve d'amore!	O duše ljubav

Ova arija je ljubavne tematike u kojoj Orontea kraljica Egipta govori o ljubavi prema Alidoru ostavljajuci mu krunu i pismo jer bježi da ne ubije Giantica mačem. Mjera je 3/4 .Kompozicija se izvodi u legatu te u pretežno piano dinamici koja se povremeno mjenja crescendom i decrescendom. Melodijska linija popraćena je jednostavnom pratnjom. Pjevač posebno treba obratiti pozornost na brze ,ali smirene udahe među frazama koje se melodijski nadovezuju kako se nebi narušilo jedinstvo cijeline. Jednostavna melodijska linija malog je tonskog opesega.

2. Felix Bartholdy Mendelssohn *Hore Israel*
Felix Bartholdy Mendelssohn

Felix Bartholdy Mendelssohn (3.veljače 1809- 4.studenoga 1847) Predstavnik je njemačkog glazbenog romantizma iz prve polovine XIX stoljeća. U dobi od 17. godina napisao je poetsku predigru za Shakespeareov San ljetne noći,jedno od svojih najuspjelijih djela. 1829. godine, ravno 100 godina nakon praizvedbe, u Berlinu je izveo Bachovu Muku po Mateju i time dao značajnu pobudu za početak tzv. Bachove renesanse. Godine 1843. osniva konzervatorij u Leipzigu, prvi u Njemačkoj (ne uzimajući u obzir onaj u Beču). Poput gotovo svih romantičara,i Mendelssohn je klaviru, instrumentu romantike, posvetio niz djela. (Sonate,capricci,fantazije,varijacije,preludiji s fugama), pjesma bez riječi 1830-45. , 48 klavirskih minijatura. (Andreis, 1976).

Oratorij Elijah

Izveden je prvi put 1846. u Birminghamu. Prikazuje događaje u životu proroka Elijaha. Napisano je za 4 glasa (bas-bariton,tenor,alt i sopran) i puni simfonijski orkestar uključujući i trombone,orgulje i veliki zbor. Porijeklo oratorija možemo naci u svetim dijalozima u Italiji na latinskom jeziku,a muzički su vrlo slični motetima. Mendelssohn je koristio biblijske ulomke koje se odnose na Iliju. Tu se spominje i snažna naracija,dramatičnost u razgovoru likova. Oratorij sadrži uvertire, arije za solističke glasove,recitative i zborove. Oratorij Eliah je podjeljen u dva dijela te sveukupno ima 42 broja.

Analiza arije Höre Israel

Höre, Israel, höre des Herren Stimme! Ach, dass du merkest auf sein Gebot! Aber wer glaubt unserer Predigt, und wem wird der Arm des Herr geoffenbart?	Čuj, Izraele, Gospodin čuje glas! njegove najvišlje zapovijedi! Ali tko vjeruje u naše i koga je ruka Gospodnja pokazala?
Recitativ So spricht der Herr, der Erlöser Israels, sein Heiliger, zum Knecht, der unter den Tyrannen ist, so spricht der Herr:	Ovako govori Jahve,otkupitelj Svetac njegov, slugu, koji Tiranin je , ovako govori Jahve:
Ich bin euer Tröster. Weiche nicht, denn ich bin dein Gott! Ich stärke dich! Wer bist du denn, dass du dich vor Menschen fürchtest, die doch sterben? Und vergissest des Herrn, der dich gemacht hat, der den Himmel ausbreitet und die Erde gegründet. Wer bist du denn?	Ja sam tvoj tješi. Nemoj skretati, jer sam Bog tvoj! Ja ću vas ojačati! Tko si ti? Zašto se bojiš naroda. Zaboravljaš gospodina koji je na nebu.Tko ste vi? Ja sam Tvoj tješitelj. Okrenite se, jer ja sam Bog tvoj! Ja ću vas ojačati!
Ich bin euer Tröster. Weiche nicht, denn ich bin dein Gott! Ich stärke dich!	

U drugom stavku oratorija se govori o Bogu kao ocu. On je svemoguči otkupitelj i govori Izraelovom narodu da se njemu okrenu jer ce ih izbaviti. Oblik arije je AB dvodjelan. Mjera je 3/8. Tonalitet je h-mol. Tempo je Adagio (polagani tempo) te se u njemu tijekom kompozicije pojavljuju promjene kao štu su Allegro maestoso- odmjereno. Između 1. i 2. djela je recitativ. Dinamika tijekom kompozicije je raznolika, raste od piana pa do forte dinamike.

3. Johannes Brahms: *8 Lieder and songs, Op.52*

Johannes Brahms (7.svibnja 1833- 3.travnja 1897)

Radio je kao zborovođa u Hamburgu. 1862 godine preselio se u Beč gdje je i ostao trajno. Pisao je klavirske skladbe (op.1.u C-duru,op.2.u fis –molu,op.5 u f.-molu.),koje osebujno prožima duh romantike i veza s narodnim napjevima.Skladao je niz varijacija na vlastite i tuđe teme(op.9,21,23,24,35.) Njegovo najuspjelije djelo i jedno od najznatnijih te vrsti u svjetskoj literaturi su Varijacije i fugu na Handelovu temu op.24(1861). Brahms nije napisao ni jednu operu, ali je napisao brojne solo pjesme uz crkvena i komorna djela kojima je zaokružio svoje bogato stvaralaštvo (Andreis, 1976).

Analiza pjesme : Auf dem See — Na jezeru

Blauer Himmel, blaue Wogen,	Plavo nebo,plavi valovi
Rebenhügel um den See,	Brda loze oko jezera,
Drüber blauer Berge Bogen	tamo,plavi obrubi planina
Schimmernd weiß im reinen Schnee.	Bijeli sjaj u čistom snijegu.
Wie der Kahn uns hebt und wieget,	Kao što nas brod ljulja
Leichter Nebel steigt und fällt,	lagana magla se diže i spušta
Süßer Himmelsfriede lieget	slatki mir nebesa leži
Über der beglänzten Welt.	Iznad uzburkanog svijeta.
Stürmend Herz, tu auf die Augen,	Nemirno srce,otvori oči,
Sieh umher und werde mild:	Pogledaj oko sebe i postani
blago:	
Glück und Friede magst du saugen	Crtaj sreću i mir od dvostruke
Aus des Doppelhimmels Bild.	Slike raja.
Spiegelnd sieh die Flut erwidern	Gledaj kako zrcalna voda
odgovara	
Turm und Hügel, Busch und Stadt,	Svaki toranj i brdo,grm i grad,
Also spiegle du in Liedern,	Tako održavaj u pjesmi najljepše
Was die Erde Schönstes hat.	Ljepote zemlje.

Auf dem See ,pjesma no.2 iz Brahmsovog ciklusa op 52. Varirano- strofna pjesma. ABA. Počinje u Es-duru. Mjera je ¾. Tempo ove kompozicije je Poco agitato- uzbuđeno ,uzrujano. Dinamika raste od pianissima sve do forte dinamike. U B dijelu se događa promjena tonaliteta,a i nekakav vrhunac u pjesmi te se opet ponavlja A dio. Pjesma ima klavirski uvod od 8 taktova i završetak od 5 taktova. Pjevač treba posebno obratiti pažnju na legato artikulaciju te izražavanje fraza u polaganijem tempu.

Analiza pjesme: *Dein blaues Auge*

Dein blaues Auge hält so still,	Tvoje plave oči su tako mirne
Ich blicke bis zum Grund.	Da mogu vidjeti njihove dubine
Du fragst mich, was ich sehen will?	Pitaš me što želim vidjeti?
Ich sehe mich gesund.	Želim vidjeti sebe zdravog.
Es brannte mich ein glühend Paar,	Sjajni par vec me jednom iznevjerio,
Noch schmerzt das Nachgefühl;	Ožiljak još uvijek boli i boli.
Das deine ist wie See so klar	Ali tvoje oči su kao more čiste,
Und wie ein See so kühl.	I kao more hladne.

Dein blaues Auge pjesma no.8 iz Brahmsovog ciklusa op.59. Varirano – strofna pjesma A A'. Pjesma se sastoji od dva dijela,a prvom prethodi kratki uvod u pratnji. Prvi A dio je u Es duru ,a drugi B dio je u Ces duru. Mjera je 4/4. Tempo je poco lento –malo sporije,a dinamika na pojedinim mjestima doseže forte ,a na nekima pianissimo. Pjesma ima uvod od 4 takta, a tijekom cijele skladbe pratnja je u rastavljenim akordima. U ovoj pjesmi pjevač treba paziti na dobar udah, stalan legato i smirenost u izvođenju fraze.

4. Samuel Barber: *Sure on this shining night i The secrets of the old*

Samuel Barber

Samuel Barber je američki skladatelj 20. stoljeća. Učio je kompoziciju i solo pjevanje, a dobitnik je nekoliko američkih glazbenih nagrada. Skladao je u stilu neoromantizma i neoklasicizma, a njegova glazba prepoznatljiva je po lirskim raspoloženjima i tečnim melodijskim linijama. Uz vrlo popularan Adagio za gudački orkestar (1936.), skladao je i tri simfonije; balet Medea (1946.); opere Vanessa (1958.), Anthony and Cleopatra (1966.) te A Hand od Bridge (1959.); koncerte za razne instrumente od kojih je posebno značajan klavirski koncert (1962.) te Capricorn Concerto za flautu, obou, trublju i gudački orkestar; Dva eseja za orkestar; uvertiru The School for Scandal; solo pjesme među kojima se ističe ciklus pjesama Four songs, Op 13, te Hermit songs (1953.). (Andreis, 1976.)

Four songs, Op. 13

Barberov Opus 13, ciklus je koji sadrži četiri pjesme: A Nun takes the Veil, The Secrets of the Old, Sure on this Shining Night i pjesmu Nocturne. Pjesme su bile dovršene 1940.godine.Tekstovi za sve četiri pjesme nisu ujedinjeni po svojim temama niti su povezane glazbenim elementima,kao što su melodije ili motivi.

Analiza pjesme: *Sure on this shining night Op. 13, No. 3*

Sure on this shining night	Siguran u ovoj blistavoj noći
Of star made shadows round,	u krugu sjena što ih čine zvijezde,
Kindness must watch for me	dobrota mora paziti na mene
This side the ground.	Na ovoj strani zemlje.
The late year lies down the north.	Kasna godina liježe na sjever.
All is healed, all is health.	Sve je izliječeno, sve je zdravlje.
High summer holds the earth.	Visoko ljeto drži zemlju
Hearts all whole.	Srca su cijela.
Sure on this shining night	Siguran u ovoj blistavoj noći
I weep for wonder	plačem za čudom.
Wand'ring far alone	Lutajući sam, daleko
Of shadows on the stars.	Među sjenama zvijezda.

Ova pjesma je varirano-strofna pjesma u formi ABA' Pjesma govori o ljetu i toplini koja liječi ljudska srca. A dio je u g-molu,B dio je u d –molu,a ponovljeni A dio se vraća opet u g mol,ali završava s B durom. Dinamika tijekom kompozicije se razvija od piana, preko mezzoforte do forte dinamike.Tempo je spori, te se u njemu tijekom kompozicije pojavljuju promjene kao štu su ritardando, rallentando i vraćanje a tempo (rubato). U ovoj pjesmi uz pijevnu i izražajnu melodiju, treba obratiti pažnju na horizontalnu polimetriju (mijenjanje mjera 2/4, 3/4, i 4/4) koja je česta značajka glazbenog izraza 20. stoljeća. Skladba započinje kratkim uvodom od 1 takta te ima završetak od 4 takta.U

nekim dijelovima skladbe klavir ponavlja glavnu melodiju koju pjevač pjeva.Skladba je zahtjevna za pjevača jer treba paziti na ritam, legato, udah te dinamičke promjene koje se javljaju tijekom cijele kompozicije.

Analiza pjesme *The Serets of the Old, Op. 13, No. 2*

I have old women's secrets now	Sada imam stare ženske tajne
That had those of the young;	koje su imali oni mladi;
Madge tells me	Madge mi govori
what I dared not think	što se nisam usudila ni pomisliti
When my blood was strong,	dok mi je krv bila jaka,
And what had drowned a lover once	i što je nekad utapalo ljubavnika
Sounds like an old song.	zvuči kao stara pjesma.
Though Marg'ry is stricken dumb	Iako je Marg'ry obuzela glupost,
If thrown in Madge's way,	rečeno na Madgein način,
We three make up a solitude;	nas tri nadoknađujemo samoću.
For none alive today	Jer nitko živ danas
Can know the stories that we know	ne može znati priče koje mi znamo
Or say the things we say:	ili pričati stvari koje mi pričamo:
How such a man	Kako je takav čovjek
pleased woman most	zadovoljio žene najviše

Of all that are gone,	od svih koji su otišli;
How such a pair loved many years	Kako se takav par volio mnogo godina
And such a pair but one,	i takav par je samo jedan;
Stories of the bed of straw	Priče o krevetu od slame
Or the bed of down.	i krevetu od paperja.

Ova pjesma je varirano-strofna pjesma u formi ABA' te započinje u Es-duru, a kroz nju se više puta različitim redosljedom smjenjuju tonaliteti Es-dur, B-dur i C-dur, te i završava u C-duru. U ovoj pjesmi se spominje priča jedne starice, koja govori o ljubavnim tajnama i užicima iz mladosti, koje, sad kada je sve prošlo, uveseljavaju njezino društvo te ispunjavaju njihove dane kako bi zaboravili na usamljenost. Ritam je ujedno i posebnost ove pjesme, i najveća zahtjevnost za izvođača. Dinamika je piano i mezzoforte, uz cresenda i descesenda te na kraju pianissimo. Tempo je brzi, Allegro giocoso, a pojavljuju se promjene kao što su poco ritenuto, rallentando molto i vraćanje a tempo. U ovoj pjesmi posebnu pažnju treba obratiti na horizontalnu polimetriju, mjere se na pojedinim dijelovima mijenjaju svaki takt, a izmjenjuju se mjere 2/4, 3/8, 3/4, i 5/8. Klavirska pratnja je izražajna,ritmična i kontra glavnoj melodiji te ima kratki uvod od 2 takta. Pjevač svakako mora obratiti pažnju na ritam i na dinamičke promjene.

5. Ivan pl. Zajc: *Lastavicam*

Ivan Zajc

Ivan Zajc (1832. – 1914.), poznat i kao Ivan pl. hrvatski skladatelj i dirigent. Studirao je u Italiji, a zatim djelovao u Rijeci, Beču i Zagrebu gdje je 1870. godine osnovao stalnu Operu Hrvatskog narodnog kazališta. Uz dirigentsku, pedagošku i organizacijsku djelatnost, ostavio je i bogat glazbeni opus iza sebe, oko tisuću djela. Iako je značajna i njegova instrumentalna glazba, najpoznatiji je po svojim operama te vokalnoj glazbi. Napisao je 19 opera od kojih su vrlo značajne Mislav i Nikola Šubić Zrinjski te 26 opereta. Skladao je i brojne solo pjesme i zborsku glazbu. U njegovom glazbenom stvaralaštvu očit je utjecaj talijanske izrazito pjevne glazbe često spojen sa hrvatskim nacionalnim sadržajima. (Turkalj, 1997.)

Analiza pjesme *Lastavicam*

Male ptice lakih krila
dižite se vi u zrak,
već vas zove zemlja mila
zove vručeg sunca trak.

Što li čeka sred livada,
i sred silnih voda vas?
Malo slasti, puno jada,
al´vas majčin zove glas.

Zove, vuče silnom moći
južnog sunca vruči sjaj.
A u dom ću i ja doći,
pozdrav´te mi rodni kraj.

Varirano – strofna pjesma. Počinje u B-duru. Mjera ¾. Dinamika tijekom skladbe se razvija od piana, preko mezzoforte do forte dinamike. Tempo je brzi, poletan te se u njemu tijekom kompozicije pojavljuju promjene kao štu su ritenuto, ritardando (rubato).

Počinje klavirskim uvodom od 4 takta te ima završetak od 3 takta. Pjevač mora obratit pažnju na tempo,legato i na pojedine skokove koji se javljaju u skladbi, dinamičke promjene i korone.

6. Krsto Odak: *Mura voda teče*

Krsto Odak

Rođen je 20.ožujka 1888. godine – preminuo 4.studenoga 1965.godine

Dane svog školovanja provodi u Sinju,Šibeniku i Makarskoj otkrivajući svoj smisao za glazbu.Otišavši na teološke studije u Munchen,istodobno je studirao kod uvaženog njemačkog glazbenika patera Hartmanna.Nakon povratka u domovinu,1913 djeluje kao svećenik u Sinju.1919 godine napušta svoje zanimanje i odlazi na školovanje u Prag u klasu češkog skladatelja V.Novaka. Od tada se posvećuje glazbi,te svoj prvi umjetnički uspjeh postiže već na apsolventskom koncertu njegova sonata za violinu i klavir dobiva 1.nagradu .Vraća se u Zagreb te postaje profesor na Muzičkoj akademiji u kojoj djeluje do umirovljenja 1961.

Umro je u 78.godini života. Odakova ostavština broji više od 80 numeriranih i nenumeriranih opusa. Svoj glazbeni stil navjestio je u prvim radovima.U njima se lako može primjeniti sklonost polifonom oblikovanju te naglašavanju folklornih obilježja. (Internet izvor br. 2)

Analiza pjesme ″Mura voda teče″

Mura voda teče, vu te stranjske kraje:
Reči zakaj plačeš tvemu srcu kaj je.
Morti kaj su glogi friško tak ocveli:
ili se kaj drugo,pripetilo v seli.
Najte me zmišljavat, na dišče gloge,
Kajti srce moje,vmrlo bo od tuge.
Teče mura,voda
V ,stranjske kraje teče,
Za golobom mojim,
Mene žalost peče.
Dišel je o dišel,da su glogi cveli,
Ja sam pak ostala,
Sama v mojim seli.

Ova pjesma je prokomponirana te započinje u f-molu. Mjera 2/4. Dinamika je piano ,mezzoforte te na kraju ide u pianissimo. Tempo je umjeren. Očituju se karakteristike narodnog, tj.folklornog melosa (Ritam, tekst, intervalski pomaci). Na samom početku se javlja skok od sekste c2 na a2, koji je vrlo tehnički zahtjevan za pjevača jer se pjeva u pianu. Klavirska pratnja je kontra glavnoj melodiji. Počinje kratkim uvodom od 2 takta. Skladba je tehnički vrlo zahtjevna za pjevača zbog ritma, držanih visokih tonova koji se pjevaju u pianu,korona.

7. Robert Schumann: *Ciklus pjesama ˝Frauenliebe und Leben op.42*

Robert Schumann

Rođen je 1810. godine u mjestu Zwickau. Rano je počeo učiti klavir,ali se u njemu počela brzo razvijati ljubav za umjetnost uopće pa i za književnost. Njegova su najvažnija djela nastala 1840. godine kad se počeo baviti solo pjesmama. U toj godini napisao je cikluse

Liederkreis op.24.(Heine), Myrten op.25 (različiti autori), Liederkreis op 48. (Heine). Oba posljednja ciklusa sadrže najznačajnije što je Schumann dao u području solo pjesme. Ljubav žene, ljubav nesretnog pjesnika iznesena je u cjelovitosti svih faza kroz koje prolaze ljubavni osjećaji, od prvih početaka, prvih pogleda i izmijenjenih riječi do sreće nad uzvraćenim osjećajima, ali i tuge koju izaziva ljubomora, nevjera i smrt. (Andreis J.,1989.)

Ciklus pjesama: *Frauenliebe und Leben*

Ljubav i život žene bazirano na tekstu kojeg je napisao Adalbert von Chamisso 1830. godine. Postoji 8.pjesama u ovom ciklusu. Opisuje ljubav žene prema muškarcu, iz njezine točke gledišta, od prvog susreta, zaljubljenosti, zaruka, vjenčanja, braka i rođenja djeteta, do njegove smrti. Schumannov izbor teksta je inspriran događajima iz svog života.. Udvarao se Clari Wieck,ali nije uspio dobiti odobrenje od njezinog oca da ju oženi. Nakon pravne bitke 1840. godine napokon je dobio dopuštenje da se vjenčaju.Pjesme u ovom ciklusu su značajni zbog činjenice da klavir stalno zadržava raspoloženje.Postoji i deveta pjesma *Traum der eignen Tage,*ali nije objavljena.

Analiza pjesme: *Seit ich ihn gesehn*

Seit ich ihn gesehen,	Otkako sam ga ugledala
Glaub' ich blind zu sein;	čini mi se da sam slijepa:
Wo ich hin nur blicke,	gdje god da pogledam,
Seh' ich ihn allein;	vidim samo njega;
Wie im wachen Traume	kao u budnom snu,
Schwebt sein Bild mir vor,	lebdi mi njegova slika,
Taucht aus tiefstem Dunkel,	Izlazi iz najdublje tame,
Heller nur empor.	Svijetlije uvijek u vis.
Sonst ist licht- und farblos	Sve je bezbojno i bez svjetla
Alles um mich her,	oko mene,
Nach der Schwestern Spiele	te sestrinske igre više me ne
Nicht begehr' ich mehr,	privlače,
Möchte lieber weinen,	radije bih plakala tiho u sobici ,
Still im Kämmerlein;	Otkako sam ga ugledala,
Seit ich ihn gesehen,	čini mi se da sam slijepa.
Glaub' ich blind zu sein.	

Ova solo pjesma je pisana u B duru, strofnog je oblika, mjera 3/4, pokretnog, ali ne prebrzog tempa. Cijela pjesma je pretežito u piano do pianissimo dinamici uz različita ritardanda. Klavirska pratnja je pisana u akordima te ima kratki uvod od jednog takta te završetak od šest taktova. Pjevač treba obratiti pozornost na legato,udah i tekst. Skladba je zahtjevna za pjevača jer se traži smirenost u tijelu te duboki udah i kontrolu daha da bi se proizveo lijep legato.

Analiza pjesme: *Er, der Herrlichste von Allen*

Er, der Herrlichste von allen,	On najdivniji od svih,
Wie so milde, wie so gut!	Tako mio ,tako dobar!
Holde Lippen, klares Auge,	Lijepa usta,jasan pogled,
Heller Sinn und fester Muth.	Briljantan um i čvrst karakter.
So wie dort in blauer Tiefe,	Kao što tamo u plavoj duini,
Hell und herrlich, jener Stern,	predivna zvijezda
Also er an meinem Himmel,	on je u mom raju ,
Hell und herrlich, [hoch][1] und fern.	Svijetli najdivnije.
Wandle, wandle deine Bahnen;	idi svojim putevima;
Nur betrachten deinen Schein,	samo da promatram tvoj sjaj,
Nur in Demuth ihn betrachten,	samo u tuzi da promatram,
Selig [nur][2] und traurig sein!	Blagoslovljen i tužan biti!
Höre nicht mein stilles Beten,	ne slušaj moju tihu molitvu
Deinem Glücke nur geweiht;	fokusirana sam samo na sreću;
Darfst mich niedre Magd nicht kennen	iako me Magde neznaju ,
Hoher Stern der Herrlichkeit!	Najdivnija zvijezdo!
Nur die Würdigste von allen	tvoj izbor treba usrećiti
[Soll][3] beglücken deine Wahl,	i ja ću ju blagosloviti
Und ich will die Hohe segnen,	
[Segnen][4] viele tausend Mal.	Tisuću puta,
Will mich freuen dann und weinen,	želim se tad radovat,

Selig, selig bin ich dann,	pa ako mi i srce
Sollte mir das Herz auch brechen,	treba puknuti
Brich, o Herz, was liegt daran	ma pukni srce

Varirano-strofna pjesma ABA' oblika. Počinje u Es duru, mjera 4/4 te modulira kratko u drugom djelu u C dur gdje se preko D/D vraća nazad u Es dur. A' se melodija pojavljuje u moduliranom tonalitetu. Dinamika se proteže od piano do mezzoforte. Klavirska pratnja je gusta,ekspresivna i tehnički zahtjevna. Ima kratki uvod od jednog takta te završetak od šest taktova. Za pjevača je skladba dosta zahtjevna tehnički i kondicijski jer je duža i treba paziti na ukrase, ritam,ali najviše to uzbuđenje koje pjevač mora dočarati u skladbi.

Analiza pjesme: *Ich kann's nicht fassen,nicht glauben*

Ich kann's nicht fassen, nicht glauben,	Ne mogu vjerovati,
Es hat ein Traum mich berückt;	jedan san me zaludio
Wie hätt' er doch unter allen	kako baš mene od svih usreći?
Mich Arme erhöht und beglückt?	
Mir war's, er habe gesprochen:	rekao mi je
Ich bin auf ewig dein --	da zauvijek sam tvoj
Mir war's -- ich träume noch immer,	bilo mi je da sanjam
Es kann ja nimmer so sein.	To ne može biti istina.
O laß im Traume mich sterben,	pusti me umrijeti u snovima
Gewieget an seiner Brust,	povijenu na tvojim prsima
Den [seligsten][1] Tod mich schlürfen	blaženu smrt nek mi budi
In Thränen unendlicher Lust.	U suzama beskrajne radosti.

Varirano – strofna pjesma ABA' oblika. Počinje u C-molu. Pisana je u 3/8 mjeri. Nagle dinamičke promjene i u karakteru od forte (ritmično) do piana (legato). Problem za pjevača je skok od sekste te završni dio koji treba biti što više efektniji. Pjesma nije tehnički jako zahtjevna,ali interpretacijski je jer se mora dočarati karakter te izgovor teksta. Klavirska pratnja je u akordima te ima kratki završetak od 3 takta.

Analiza pjesme: *Du Ring an meinem Finger*

Du Ring an meinem Finger,	Prstenu na mom prstu
Mein [goldnes][1] Ringelein,	moj zlatni prstenčiču
Ich drücke dich fromm an die Lippen,	ljubim te i stišćem te na usne
Dich fromm an das Herze mein.	I na srce.
Ich hatt' ihn ausgeträumet,	ostvarila sam svoje djetinje
Der Kindheit [friedlich schönen][2] Traum,	snove,i našla sam se u izgubljenom
Ich fand allein mich, verloren	prostoru.
Im öden, unendlichen Raum.	
Du Ring an meinem Finger,	Prstenu na mom prstu
Da hast du mich erst belehrt,	Ti si me prvi naučio,
Hast meinem Blick erschlossen	i moj pogled zatvorio s najvećim
Des Lebens [unendlichen Werth][3].	vrijednostima.
Ich [werd'][4] ihm dienen, ihm leben,	Ja ču ga zavrjediti
Ihm angehören ganz,	živjeti, potpuno
Hin selber mich geben und finden	pripadati
Verklärt mich in seinem Glanz.	
Du Ring an meinem Finger,	Prstenu na mom prstu
Mein [goldnes][1] Ringelein,	moj zlatni prstenčiču
Ich drücke dich fromm an die Lippen,	ljubim te i stišćem te na usne
Dich fromm an das Herze mein.	I radosno na srce.

Varirano- strofna pjesma A B A' C A. Mjera je 4/4 te je pisana u Es duru. Ima kratke tonalitetne promjene drugom dijelu gdje se na kraju vraća u osnovni tonalitet. Cijela skladba je pisana u piano dinamici, a tempo je polagan. Cijeli karakter pjesme blag i pjevan. Skladba sama po sebi nije zahtjevna za izvođenje te je vrlo melodična što olakšava učenje skladbe. Klavirska pratnja je pisana u rastavljenim akordima te povremeno sadrži glavnu melodiju. Skladbu treba izražajno izvesti. Na sredini skladbe kreće ubrzanje koje dovodi do vrhunca nakon čega se smiruje i vrača na početak.

Analiza pjesme *Helft mir,ihr Schwestern*

Helft mir, ihr Schwestern,	Pomozite mi sestre,
Freundlich mich schmücken,	Pomozite mi danas se kitim
Dient der Glücklichen heute mir.	Sretna sam danas.
Windet geschäftig	Stavite mi vjenac cvijeća.
Mir um die Stirne	na glavu.
Noch der blühenden Myrte Zier.	Ipak cvat Myrta
Als ich befriedigt,	Dok sam u naručju
Freudigen Herzens,	dragog,on je sa čežnjom
[Dem][1] Geliebten im Arme lag,	u srcu izazivao dan.
Immer noch rief er,	on još uvijek zove
Sehnsucht im Herzen,	čežnja u srcu,
Ungeduldig den [heut'gen][2] Tag.	Nestrpljiv dan.
Helft mir, ihr Schwestern,	pomozite mi sestre
Helft mir verscheuchen	pomozite mi panika
Eine thörichte Bangigkeit;	pomozite mi da se ne
Daß ich mit klarem	osjeti izvor moje sreće.
Aug' ihn empfange,	
Ihn, die Quelle der Freudigkeit.	
Bist, mein Geliebter,	sad se opraštam
Du mir erschienen,	pojavio se
Giebst [du, Sonne, mir][3] deinen Schein?	
Laß mich in Andacht,	pusti me u strahu,
Laß mich in Demuth,	pusti me ponizno,
[Mich][4] verneigen dem Herren mein.	Klanjam se gospode moj.
Streuet ihm, Schwestern,	Pospite sestre,
Streuet ihm Blumen,	pospite cvijece,
[Bringt][5] ihm knospende Rosen dar.	Donesite pupoljke ruža kao dar.
Aber euch, Schwestern,	A vi sestre,
Grüß' ich mit Wehmuth,	Pozdravljam vas s tugom,
Freudig scheidend aus eurer Schaar.	Odlazim iz svog Schara.

Varirano – strofna pjesma A B. Počinje u B-duru, mjera 4/4. Dinamika tijekom kompozicije je jednolična (većinom mezzoforte te na kratko forte). Karakter ove pjesme je lepršav i razigran sa srednje brzim tempom. Sama skladba nije toliko kondicijski zahtjevna a, jedino na što bi pjevač trebao obratiti pozornost na skok od sekste repeticije i narativni / recitativni karakter. Klavirska pratnja je gusta i u rastavljenim akordima.

Analiza pjesme *Susser Freund,du blickest*

Süßer Freund, du blickest	Dragi prijatelju,
Mich verwundert an,	Gledaš me iznenađen,
Kannst es nicht begreifen,	Kako da ne razumiješ,
Wie ich weinen kann;	Suze koje imam u očima;
Laß der feuchten Perlen	Te slane perle
Ungewohnte Zier	Koji sada krase moje lice
[Freudenhell erzittern	Kao neko rijetko drago kamenje
In den Wimpern mir][1].	U potpunosti ostavljaju zadovoljstva trag.
Wie so bang mein Busen,	Osjećam tjeskobu u srcu,
Wie so wonnevoll!	Ipak, srce mi je puno sjaja
Wüßt' ich nur mit Worten,	Oh, kada bih samo imala riječi
Wie ich's sagen soll;	Kojima bih mogla opisati sve ovo!
Komm und [birg][2] dein Antlitz	Dođi, sakrij svoje lice
Hier an meiner Brust,	Ovdje, na mojim grudima
Will in's Ohr dir flüstern	Šapnut ću ti u uho
Alle meine Lust.	Sreću s kojom sam blagoslovljena.
Hab' ob manchen Zeichen	Sada, kada zna,
Mutter schon gefragt,	Suze koje sam ispustila,
Hat die gute Mutter	Jesi li vidio,
Alles mir gesagt,	Moj najdražeg s kojim sam vjenčana?
Hat mich unterwiesen,	Ostani ovdje u mome srcu
Wie, nach allem Schein,	I osjeti njegove otkucaje
Bald für eine Wiege	Kako bih te mogla zagrliti
Muß gesorget sein.	Sada, moja sreća je potpuna!
Weißt du nun die Thränen,	Ovdje na mojoj strani kreveta
Die ich weinen kann?	Ima li mjesta za krevetić?
Sollst du nicht sie sehen,	To otkriva najslađi san
Du geliebter Mann;	Taj dan će doći,
Bleib' an meinem Herzen,	Taj san će biti,
Fühle dessen Schlag,	I tamo, tvoja slika
Daß ich fest und fester	Smiješiti će se meni!
Nur dich drücken mag.	
Hier an meinem Bette	Evo me po mom krevetu
Hat die Wiege Raum,	
Wo sie still verberge	gdje se skrivaju mirno
Meinen holden Traum;	moj lijepi san
Kommen wird der Morgen,	jutro će doći

Wo der Traum erwacht,	ako je san budi,
Und daraus dein Bildniß	od tvog portreta mir
Mir [entgegen lacht][3].	smijeh.

Varirano – strofna pjesma. Počinje u G-duru. A dio je u osnovnom tonalitetu, B dio je u C-duru te se natrag vraća u osnovni tonalitet. A dio je strogo piano uz male dinamičke promjene, sporog ritma. B dio je različit od A dijela, malo bržem tempu sa većom ekspresivnosti. Klavirska pratnja je pisana u osminkama. Zadnji dio, ponovljeni A, je istog karaktera i dinamike kao na početku. Skladba je manje tehnički zahtjevna za pjevača dok bi izražajnost i ekspresivnost, ponajviše B dijela, mogla biti problem. Za izvođenje i razvijanje dugih tonova treba apoggio. Klavirska pratnja je spora i u akordička.

Analiza pjesme *An meinem Herzen,an meiner Brust*

An meinem Herzen, an meiner Brust, Du meine Wonne, du meine Lust!	U mom srcu, u mojim grudima, Ti moje svijetlo, moja srečo!
Das Glück ist die Liebe, die Lieb' ist das Glück, Ich hab' es gesagt und nehm's nicht zurück.	Sreća je ljubav,ljubav je sreća, Rekla sam to i neću to povući!
Hab' überglücklich mich geschätzt Bin überglücklich aber jetzt.	Mislila sam da sam bila zanesena prije, ali sam sada još više sretna.
Nur die da säugt, nur die da liebt Das Kind, dem sie die Nahrung giebt;	Samo ona koja pomaže, samo ona ona koja voli dijete koje pomaže
Nur eine Mutter weiß allein, Was lieben heißt und glücklich sein.	samo majka zna što znači voljeti i biti sretan.
O, wie bedaur' ich doch den Mann, Der Mutterglück nicht fühlen kann!	Oh kako mi je žao čovjeka jer ne može osjetiti majčinu sreću!
Du schauest mich an und lächelst dazu,	Ti, dragi, dragi anđele moj,
Du lieber, lieber Engel, du!	pogledaj u mene i nasmiješi se!
An meinem Herzen, an meiner Brust, Du meine Wonne, du meine Lust!	Na mom srcu, na mojim grudima, blistaj mi, ti moja srećo!

Varirano –strofna pjesma u AB obliku. Pisana je u 6/8 mjeri i počinje u D-duru. Karakterno je razigrana,a tempo je brži. Dinamika je kroz cijelu skladbu mezzoforte uz male dinamičke promjene. Prvi dio skladbe se čini bržim i razigranijim nego njen B dio koji se sastoji od puno jednostavniije pratnje u akordima. Gradacija u tempu i karakteru (sve brže i brže). Raste uzbuđenje kroz cijelu skladbu. Pjevač bi trebao pripaziti na ritmičnost u skladbi,l egato i na dobar udah. Klavirska pratnja je dosta zahtjevna. Ima kratak uvod te završetak od osam taktova. Pisana je u rastavljenim akordima.

Analiza pjesme *Nun hast du mir den ersten Schmerz gethan*

Nun hast du mir den ersten Schmerz gethan,	Sada kada si mi zadao bol,
Der aber traf.	kako me pogađa.
Du schläfst, du harter, unbarmherz'ger Mann,	Ti spavaš, ti teški,
	nemilosrdni
Den Todesschlaf.	Čovječe, spavaš san smrti.
Es blicket die Verlass'ne vor sich hin,	Napuštena, gledam
	naprijed,
Die Welt ist leer.	svijet je prazan.
Geliebet hab' ich und gelebt, ich bin	Živjela sam i voljela,
Nicht lebend mehr.	a sada više ne živim.
Ich zieh' mich in mein Inn'res still zurück,	Povlačim se u sebe,
Der Schleier fällt,	veo pada,
Da hab' ich dich und mein [vervang'nes][1] Glück,	ondje imam tebe i svoju
Du meine Welt!	izgubljenu sreću,
	Oj, ti, moj svijete!

Ova pjesma je glazbena minijatura koja počinje u d molu.Mjera je 4/4, tempo joj je adagio (sporo) te je u piano do pianissimo dinamici uz sforzando u klavirskoj pratnji. A dio kreće u d-molu te dolazi do B dura u B dijelu s kojim i završava. Također u A dio je više vokalni dio dok je B dio piano solo s kojim se dočarava tuga, tj. tema ove pjesme. Skladba od pjevača traži potpunu smirenost i koncentraciju da bi se mogao dočarati karakter. Klavirska pratnja je pisana u akordima na početku te završava klavirskim postludijem.

8. Antonin Dvorak: arija *Mesičku na nebi hlubokem*

Antonin Dvorak

Rođen je 8. rujna 1841. i Preminuo 1. svibnja 1904.godine. 1857. godine upisao se u orguljašku školu u Pragu, koju je dvije godine kasnije završio. Bile su mu 32. godine kad je prvi put privukao na sebe znatnu pažnju javnosti nakon izvedbe „Himne na zbor i orkestar“,op 30, u kojoj s iznosi nepobjedivost češke narodne duše i njezina težnja za slobodom.Dvorak je svoju glazbu gradio na folkloru,ali ide u širinu jer se ne zanosi samo češkim,već općeslavenskim ,pa i neslavenskim folklorom.On je pravi utemeljitelj Češke instrumentalne glazbe tih vrsta,prvi veliki češki simfoničar i komorni kompozitor. Od 1870.do 1903. Dvorak je napisao deset opera, ali on nije imao pouzdan kriterij pri odabiru teksta. Njegove opere imaju uspjele odlomke,ali kao dramske cjeline su bezizražajne i blijede.Iznimke su „Jakobinac“(1888),“Vrag i Katja“(1899) i osobito Rusalka(1900).

Na području solo pjesme Dvorak je komponirao 50.popjevaka,među njima čuvene „Ciganske pjesme“(1880) i „Biblijske pjesme“(1894). (Muzička enciklopedija,1996).

Opera *Rusalka*

Rusalka je opera koja se temelji na slavenskoj mitologiji. Sastoji se od 3.čina. Libreto je napisao Jaroslav Kvapil. Premijerno je izvedena u Narodnom kazalištu u Pragu 31.ožujka 1901. na češkom jeziku. Radnja opere je bajkovita, zasnovana na motivima iz slovenske mitologije - u pitanju je svijet vodenih i gorskih vila i vještica. Glavni pokretač radnje je neodoljiva želja najmlađe vile, Rusalke, da iskusi sladosti ljubavi, što je za njen "status" nemoguće, te zato mora

žrtvovat svoj glavni atribut - besmrtnost, a ukoliko ljubav ne uspije,vječno će patiti. Rusalka je jedna od najuspješnijih čeških opera i redovno je na repertoaru čeških opernih kuća. Rusalka je u širim krugovima slušatelja poznata uglavnom po prekrasnoj ariji Rusalke iz prvog čina (razgovor s mjesecom) i veoma osjećajnoj tužaljci starog vodenjaka.

Analiza arije *Mesičku na nebi hlubokem*

Mesiku na nebi hlubokem	Mjeseče na nebu visoko
Svetlo tve daleko vidi,	Svjetlo se tvoje daleko vidi,
Po svete bloudis sirokem,	Po širokom svijtu lutaš,
Divas se v pribytky lidi.	Gledaš u sudbine ljudi.
Mesicku, postuj chvili	Mjeseče, ostani kod vile
reckni mi, kde je muj mily	reci mi gdje je moj dragi
Rekni mu, stribmy mesicku,	Reci mi srebrni mjeseče,
me ze jej objima rame,	koliko ga želim zagrliti,
aby si alespon chvilicku	da se u snu sjeti mene
vzpomenul ve sneni na mne.	
Zasvet mu do daleka,	Zasvjetli mu daleko,
rekni mu, rekni m kdo tu nan ceka!	I reci mu ,reci tko tu na njega čeka!
O mneli duse lidska sni,	Ako me u snu vidi,
at'se tou vzpominkou vzbudi!	Ako se u spomen na mene probudi!
Mesicku, nezhasni, nezhasni!	Mjeseče, nemoj se ugasiti!

Arija Rusalke iz prvog čina opere pisana je u Es-molu.Mjera je 3/8.Dinamika je mezzoforte gdje na samom kraju dolazi do cresscenda (od potpune piano dinamike do forte kada i tempo postaje nešto brži). Arija sadrži elemente mističnosti koji se dočaravaju bojom glasa i dinamikom. Cijela melodija je pjevna i ekspresivna. Karakteristika za pjevača je skok od oktave koji mora biti forte,a izražajno.Ritam koji je najavljen na početku u uvodu se nastavlja kontinuirano i u pratnji. Klavirska pratnja ima specifičan uvod od 4 takta koji se može čuti kroz cijelu skladbu. Skladba je prokomponirana jer ima tri različita dijela. Prvi dio počinje u Ges duru te mu je glavna tema jednaka kao i u drugom dijelu (drugi dio je ponavljanje prvog dijela sa različitim tekstom) treći dio je recitativ koji vodi prema vrhuncu same skladbe.

9. Giuseppe Verdi: *Caro nome, arija Gilde iz opere Rigoletto*

Giuseppe Verdi

G. Verdi je rođen 10. listopada 1813, u Italiji, a preminuo 27. siječnja 1901. u Milanu. Verdi nije samo jedan od opernih genija 19.stoljeća- i jedini pravi Wagnerov suparnik-nego je najveći talijanski skladatelj poslije Monteverdija. Dio Verdijeve privlačnosti leži u njegovu realizmu: u Traviati (1853.) Opisao je stvarne likove u često šokantnim situacijama za to doba. U svojim je posljednjim operama Otello i Falstaff(1886-1891) Verdi stvorio neprekinuto glazbeno tkanje,rezultat godina eksperimentiranja i strpljive adaptacije postojećih opernih oblika.Bio je pravi majstor melodije,mnogo raznolikije od Donizettijeve i Bellinijeve.Prekrasan početak Simona Boccanegre(1875-1881.) jedan je od brojnih pokazatelja njegove genijalnosti.Orkestar je koristio na vrlo dramatičan način,izjednačavajući ga s glasom pa je tako stvorio novi stil dramatičnog vokalnog skladanja koji je zamijenio opširno ukrašavanje Rossinija i njegovih nasljednika.

Njegova prva opera „Oberto“ u La Scali. U rujnu 1840. njegova druga opera „Un giorno di regno“ doživljava fijasko te je Verdijev život, osobni i profesionalni, u ruševinama. Opera „Nabucco“ u ožujku 1842. potvrđuje Verdija kao nacionalnu ličnost. U sedamnaest godina od „Nabucca“ do „Un ballo in maschera“ Verdi je skladao 20 opera.

U Verdijevim operama prema Hugou, „Ernani“ (1844.) i „Rigoletto“ (1851.), operama po Schilleru, posebno u operi „Luisa Miler“ (1850.) te u operi „Macbeth“ (1847.) prema Shakespeareu, nalazimo Verdija koji svojim operama daje izražajni doseg i jedinstvo karakterizacije i atmosfere koji mogu parirati najvećim dramatičarima. Još jedan projekt po Shakespeareu „Re Lear“ je prvi put privukao Verdija već 1843., ali usprkos što je za nju skicirano mnogo glazbe, ova opera ostala je neostvarena.

(Enciklopedija klasične glazbe i glazbala, 2007).

Opera *Rigoletto*

Opera je napisana u 3.čina. Libreto prema Hugou napisao je F.M.Piave Praizvedba 11.3.1851. u Veneciji. Radnja se zbiva u talijanskom gradu Mantovi, u 16.stoljeću. Rigoleto je priča o grbavcu,dvorskoj ludi Vojvode,beskrupuloznog zavodnika u kojeg se između ostalog zaljubljuje i Gilda, jedina Rigolettova kćer. Unatoč tome što je Rigoletto svim silama pokušavao zaštititi kćer od Vojvodinog zavođenja(ide toliko daleko da je drži u kući skrivenu i pušta ju jedino u Crkvu), Vojvoda na kraju ipak nađe put do Gildina srca, zbog čega Gilda na kraju tragično umre. Rigoleto je možda Verdijeva najpopularnija opera, djelomice zahvaljujući i ariji tenora iz posljednjeg čina *Žena je varljiva* (u orginalu *La donna e mobile*), koja je postala poznata u najširim krugovima glazbene publike i koja je svojom efektnom jednostavnošću i pjevnošću simbolički prototip talijanske operne arije uopće. U Rigolettu se još osjeća ostatak starijeg tipa talijanske opere (na primjer u ariji Gilde),ali ima u njemu i takvih snažnih stranica koje se ubrajaju u vrhovna dostignuća Verdijeva stvaralaštva (prizori Rigoleta i dvorjana).

Analiza arije *Caro nome*

Gualtier Maldè...nome di lui sì amato	Gualtier Malde.. Ime mog ljubljenog
scolpisciti nel core innamorato!	Označi ovo voljeno srce!
Caro nome che il mio cor	Lijepo ime,ti koji si učinio da moje
festi primo palpitar,	srce kuca po prvi puta,
le delizie dell' amor	Uvijek me sjeti tih užitaka ljubavi
mi dêi sempre rammentar!	
Col pensiero il mio desir	Moja žudnja će letjeti prema tebi
a te sempre volerà,	na krilima misli
e fin l' ultimo sospir,	i moji zadnji dah bit će tvoj,
caro nome, tuo sarà.	Moj voljeni.

Arija Gilde iz prvog čina opere Rigoletto počinje u E-duru i u mjeri 4/4. Ima kratki uvod od tri takta. Dinamika je kroz cijelu ariju (piano do pianissimo) kako bi se dočarao sam ugođaj skladbe,sanjarenje. Mogući izlazi izvan konteksta dinamike pianissima se nalaze u samom vrhuncu skladbe gdje bi pjevač trebao naglasiti određeni dio teksta kako bi se naznačio vrhunac. Tempo cijele skladbe je umjereno brz (Allegro moderato). Pjevač u ovoj ariji treba paziti na skokove te pri tome omekšati tonove, paziti na dobar udah,imati smirenost,paziti na triole i sekvence. Vrhunac skladbe je na samom kraju kada pjevač sa malo više slobode izvodi skokove do dis3 te se vraća na e2.(solistička kadenca). Uvod same skladbe je miran, lagan i oputšten. Nakon njega ide poznati motiv kojeg svira klavir(orkestar) te počinje glavna tema skladbe koja

se razvija različitom izmjenom artikulacija i ukrasa (prvo kreće sa trilerima, nastavlja se raličitim skokovima te sekvencom). Cijela skladba također može poslužiti kao određena vrsta vježbe za pjevače iz razloga što se kroz cijelu skladbu izmjenjuju artkulacije u kombinaciji sa različitim skokovima i ukrasima.

10. Zaključak

Program solističkog koncerta predstavlja vrlo zahtjevnu cjelinu. Kroz skladbe različitih skladatelja i stilova, oratorijske arije, Lieda te arija iz opera vrlo je zahtjevan za izvođača u smislu interpretacije stilskih razlika, potom artikulacije, dinamike, jezika na kome su skladbe pisane.
Sve navedeno predstavlja veliku zahtjevnost i dubinsku koncentraciju neophodnu za emocionalno uživljavanje te prenošenje osjećaja kojima obiluju skladbe.
Proučavajući živote skladatelja možemo puno toga naučiti o samoj glazbi i djelima koje interpretiramo kao izvođači.
Koliko god bilo zahtjevno izvesti ovakav program s druge strane je predivno jer možemo sve svoje emocije prenijeti na publiku.
Svako razdoblje glazbene povijesti donosilo je sa sobom brojne promjene, novosti u odlikama glazbenog izraza, nove glazbene oblike te nove tehničke zahtjeve izvođenja kompozicija pojedinog razdoblja.
Za kvalitetno izvođenje ovakvog programa pjevaču je potrebno iznimno poznavanje rada njegovog vokalnog aparata i vokalne tehnike te dobra pjevačka kondicija. Proučavajući povijesna razdoblja i upoznajući živote skladatelja mnogo ćemo naučiti o samoj glazbi i djelima koje interpretiramo.

11. Popis literature

1. Internet izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Antonio_Cesti (preuzeto 23.lipnja, 2016. u 21:30).
2. Andreis, Josip, ″Povijest glazbe 2″, Liber Mladost, Zagreb, 1976.
3. Andreis, Josip, ″Povijest glazbe 3″, Liber Mladost, Zagreb, 1976.
4. Andreis, Josip, ″Povijest glazbe 4″, Liber Mladost, Zagreb, 1976.
5. Turkalj, Nenad, ″125 opera″, Školska knjiga, Zagreb, 1997.
6. Internet izvor: https://hr.wikipedia.org/wiki/Krsto_Odak (preuzeto 23.lipnja,2016. u 22:00).
7. Andreis, Josip, ″Povijest glazbe 1″, Liber Mladost, Zagreb, 1989.
8. Muzička enciklopedija, 1996.,Penginov vodič kroz opere.
9. Enciklopedija klasične glazbe i glazbala, Znanje, Zagreb, 2007.